

**Нелін, О. І. Права людини і громадянина як детермінанта національного державотворення** / О. І. Нелін // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 6-12.

Досліджуються основні концептуальні підходи до розуміння ідеології забезпечення прав і свобод людини в Україні, особливості її впливу на нормотворчі процеси та правозастосування. Аналізується багатоаспектність даної категорії на практиці. Відзначається, що в Україні реалізація, охорона та захист прав і свобод людини не стали домінуючими, що існують суттєві протиріччя між декларативною і практичною сферами забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Окреслюються контури її подальшого розвитку та впровадження у національну правову ідеологію держави.

**Стрижевська, А. А. Підстави, умови та особливості звільнення від кримінальної відповідальності, передбаченого частиною п'ятою статті 354 КК України** / А. А. Стрижевська // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 13-19.

Стаття присвячена аналізу звільнення від кримінальної відповідальності з підстав, визначених ч. 5 ст. 354 КК України. Проаналізовано напрями сучасних досліджень цієї проблематики. Визначено поняття звільнення від кримінальної відповідальності з підстав, визначених ч. 5 ст. 354 КК, умови та кримінально-правові наслідки. Застосування загальних видів звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які вчинили корупційні правопорушення, обмежене законодавцем, а здійснення такого з них, як звільнення у зв'язку із закінченням строків давності, не викликає труднощів на практиці, у статті приділена увага лише окремим проблемним питанням звільнення від кримінальної відповідальності, передбаченого ч. 5 ст. 354 КК.

**Циганов, С. М. Процесуальні риси взаємодії судового експерта та слідчого на місці події, пов'язаної із застосуванням вогнепальної зброї** / С. М. Циганов, А. М. Троценко // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 20-25.

У статті досліджено особливості взаємодії судового експерта та слідчого на місці події, пов'язаної із застосуванням вогнепальної зброї, та визначення помилки експерта при виконанні своїх функцій під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї. Зазначений також перелік кримінальних правопорушень, предметом яких виступає вогнепальна зброя, а також проаналізована статистика щодо кількості зареєстрованих злочинів за обраною статтею та відсоткове відношення цих злочинів до злочинів проти громадської безпеки, які були вчинені у той же рік. Перевірено законодавчу базу, яка регулює діяльність судового експерта. Також наведено визначення поняття «судова експертиза», охарактеризована сутність взаємодії слідчого та судового експерта та зазначені їх форми. Вивчено питання особливостей проведення досліджень із вогнепальною зброєю судовим експертом. Запропоновано вдосконалити навички судових експертів для усунення неякісних висновків експерта та подальшого сприяння швидкому проведенню досудового розслідування на високому рівні. Зауважено про доцільність взаємодії слідчого та судового експерта до початку призначення судової експертизи шляхом попереднього узгодження питань, відповіді на які слідчий хоче побачити у висновку експерта. Також рекомендовано передання повноважень щодо збору матеріалів та об'єктів, що будуть підлягати експертному дослідженню саме судовому експерту, який буде проводити дослідження, а не слідчому чи спеціалісту.

**Васильєва, В. А. Корпорації в праві України** / В. А. Васильєва, А. В. Зеліско // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 26-35.

Дана стаття має справу з особливостями розвитку інституту корпоративного права в українській правовій системі. Чинне законодавство не містить поняття корпорації. Як наслідок, зміст поняття корпорації є центром наукових дискусій. Різні концепції поняття корпорації формує також практика.

У той же час, поняття корпорації є ключовим елементом розвитку корпоративного права у майбутньому.

Правове визначення корпоративних відносин формує лише одну їх основну ознаку – об'єктом цих відносин є корпоративні права. Загальновідомо, що зміст корпоративних прав визначається формою юридичної особи. Таким чином, перелік суб'єктів є критерієм корпоративної природи відносин.

Зміст поняття корпорації є різним у різних правових системах. Таким чином, імплементація поняття корпорації у вітчизняну правову систему є складним процесом. Будучи в минулому постсоціалістичною державою, Україна не мала корпоративного права. Сучасне українське законодавство має високий рівень динаміки. Воно пристосовується до потреб сучасного суспільства.

Вищезазначене вимагає комплексу особливих критеріїв, які стануть змістом поняття корпорації. Ці критерії є найбільш складною проблемою. Причинами цього є два кодифіковані акти – Цивільний та Господарський кодекси, велика кількість спеціальних нормативних актів. Як наслідок, існує кілька протилежних підходів до поняття корпорації: це всі юридичні особи або лише кілька форм господарських товариств.

Ключовим для корпоративних відносин є особливий правовий зв'язок між юридичною особою та її учасником. Такий зв'язок – це природа корпорації. Учені сформуvalи велику кількість ознак природи корпорації. Наприклад, спільна соціальна мета, об'єднання капіталів та осіб, існування майнових і немайнових корпоративних прав учасників.

Більшість цих ознак характерна для будь-якої юридичної особи. У той же час, вищезазначений перелік включає одну специфічну ознаку. Ця ознака характерна не для всіх юридичних осіб – це існування в учасника не лише немайнових, але і майнових корпоративних прав. Учасники непідприємницьких юридичних осіб майнових корпоративних прав не мають. Не існує майнового зв'язку між непідприємницькою юридичною особою та її учасником.

Яка природа підприємницької юридичної особи? Ознака мети отримання прибутку не є достатнім критерієм таких юридичних осіб. Відповідно до положень ЦК України непідприємницькі юридичні особи також можуть здійснювати підприємницьку діяльність. У сучасних умовах ринкової економіки будь-яка юридична особа може отримувати певний дохід від своєї діяльності. Природа підприємницької юридичної особи – це розподіл прибутку між учасниками юридичної особи. Як наслідок, учасники таких юридичних осіб мають повний комплекс корпоративних прав – майнові і немайнові.

Таким чином, корпоративна природа є властивою для підприємницьких юридичних осіб.

**Король, В. І. Гармонізація законодавств держав – членів ЄС щодо контрольованих іноземних компаній у сфері протидії уникненню оподаткування** / В. І. Король // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 36-47.

Статтю присвячено одному з основних векторів гармонізації в межах Європейського Союзу законодавства у сфері міжнародного оподаткування.

Увагу сфокусовано на ключових аспектах інституту контрольованих іноземних компаній, систему норм якого закріплено у директиві Ради ЄС, спрямованій на підвищення рівня захисту внутрішнього ринку шляхом протидії практикам уникнення оподаткування.

У концептуально-правовій та методологічній площині аналітичну призму, яка сприяла системному розкриттю сутності релевантних положень зазначеного акту *acquis* ЄС і особливостей їх імплементації державами – членами ЄС, становлять рекомендації та роз'яснення, що містяться у Фінальному звіті ОЕСР щодо Заходу з проекту BEPS.

**Базов, О. В. Спеціальний трибунал по Лівану: правові та інституційні засади діяльності** / О. В. Базов // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 48-57.

У статті представлено результат дослідження правових та інституційних засад діяльності Спеціального трибуналу по Лівану. Зокрема, визначено роль Ради Безпеки ООН та уряду Ліванської Республіки в утворенні цього Трибуналу, особливості його правових та інституційних основ як суду міжнародного характеру. Здійснено аналіз його міжнародного і національного компонентів. Досліджено юрисдикційні повноваження Трибуналу та практику його діяльності.

**Юркевич, М. В. Методологія дослідження юридичної відповідальності за порушення лісового законодавства** / М. В. Юркевич // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 58-65.

У статті розглянуто методологію дослідження юридичної відповідальності за порушення лісового законодавства, а також методологічний інструментарій, характерний саме цій сфері юриспруденції, що забезпечує комплексне і всебічне вивчення цього феномена. До методологічних підходів, що мають вирішальне значення для розкриття цієї теми, віднесено системний, історичний та потребовий підходи. Наведено приклади нормативно-правових актів, які досліджувалися за допомогою системного, логічного, історико-хронологічного та герменевтичного методів.

**Іванов, О. О. Спрошене позовне провадження в господарському судочинстві: проблеми пошуку і визначення критеріїв відповідності специфіки спору порядку його розгляду і вирішення** / О. О. Іванов, О. В. Гарагонич // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 66-67.

У статті розглянуто спрощення процесуальної форми відправлення правосуддя є міжгалузевим напрямом наукових досліджень, який характеризується: спільністю підходу у питаннях визначення процесуальної форми як цінності; роллю принципу процесуальної економії як фактору ефективності судових процедур; диференціацією процесуальних форм та створенням гнучких механізмів їх зміни. Основною тенденцією сучасного етапу інституціоналізації спрощеного провадження є його становлення як повноцінної альтернативи ординарному позовному провадженню, визначення підстав та умов його максимального поширення.

**Бєлінгіо, В. О. Право на відшкодування збитків у контексті Закону України «Про звернення громадян»: огляд судової практики** / В. О. Бєлінгіо, П. В. Діхтієвський // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 68-70.

В статті проаналізовано ст. 56 Конституції України, статей 18—19, 25 Закону України «Про звернення громадян», що громадяни мають право вимагати відшкодування матеріальних та

моральних збитків, завданих незаконними рішеннями, дія ми чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень, зокрема, якщо вони були спричинені в результаті порушення встановленого порядку розгляду звернень.

**Волевський, Л. В. Особливості змісту окремих принципів господарського судочинства у рекодифікованому ГПК України / Л. В. Волевський // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 71-72.**

В статті проаналізовано рекодифікація процесуального законодавства, зокрема господарського, що стала наслідком прагнення законодавця до посилення демократичних європейських стандартів вирішення та розгляду справ судами. Серед інших новел, запроваджених у змісті оновленого ГПК України, вважаю за доцільне звернути увагу на новітні положення законодавчого закріплення принципів господарського судочинства, які у ч. 3 ст. 2 ГПК України також іменуються основними засадами вказаного судочинства. До його нових принципів можна віднести верховенство права, пропорційність, забезпечення права на апеляційний перегляд справи та на касаційне оскарження судового рішення у визначених законом випадках, а також неприпустимість зловживання процесуальними правами.

**Максименко, Н. В. Види підозри у кримінальному процесі України / Н. В. Максименко, В. О. Гринюк // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 73-75.**

В статті аналізуються питання поняття та місця підозри в структурі кримінальної процесуальної діяльності залишається дискусійним у юридичній науці та практиці. Незважаючи на те, що «підозра» згадується у чинній редакції КПК України 124 рази, законодавство не передбачає легального визначення даного поняття, тим самим породжуючи неоднорідність підходів до його розуміння.

**Пряженкова, Н. О. До питання про віднесення справ про надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку до справ окремого провадження / Н. О. Пряженкова // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 76-77.**

Проаналізовано окреме провадження є самостійним видом цивільного судочинства і відрізняється від інших проваджень своєю правовою природою та специфікою процесуального порядку розгляду справ. Аналіз складових поняття «окреме провадження», закріпленого у ч. 1 ст. 293 ЦПК України, дозволяє зробити висновок, що визначальними для характеристики справ, що розглядаються в порядку окремого провадження, є наступні фактори: 1) у справах окремого провадження основні зусилля суду спрямовані на встановлення фактів та обставин, з якими норми права пов'язують виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків, задоволення юридичних інтересів у іншій спосіб; 2) юридично заінтересованими суб'єктами у справах окремого провадження є заявники та інші заінтересовані особи; 3) засобом відкриття провадження у справі є заява — звернення заявника до суду з вимогою про задоволення вимог. Цивільне процесуальне законодавство України однозначно встановлює, що справи про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку розглядаються та вирішуються судами в порядку окремого провадження (п. 9 ч. 2 ст. 293 ЦПК України).

**Семяніста, С. Л. Захист права на доступ до публічної інформації у порядку адміністративного судочинства / С. Л. Семяніста, М. І. Смокович // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 78-79.**

В статті представлена реалізація правової можливості вимоги надання відповідної інформації забезпечується правом захисту від посягань на неї, серед способів здійснення якого пріоритетне значення має звернення до адміністративного суду з позовною заявою. Отже, спеціальною ознакою реалізації суб'єктивних публічних прав є встановлена процедура їх захисту, яка є відмінною від забезпечення захисту суб'єктивних приватних прав. Створення системи адміністративної юстиції і, зокрема, віднесення до їх предметної юрисдикції, спорів з питань забезпечення доступу до публічної інформації дозволяє зробити висновок про акцентуацію законодавцем на характері прав, що виникають у досліджуваній сфері й віднесення їх до системи суб'єктивних публічних прав.

**Худенко, М. В. Проблеми визначення суб'єктної юрисдикції господарських судів щодо розгляду справ з особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність / М. В. Худенко, В. В. Рєзнікова // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 80-82.**

У статті представлена інформація, що у господарському судочинстві з'явилися поодинокі випадки, які поступово переростають у стійку тенденцію, закриття проваджень, у яких стороною є особа, яка здійснює незалежну професійну діяльність.

**Ковальський, В. С. Право і прогрес: запити громадянського суспільства / В. С. Ковальський // Юридична Україна. – 2020. – № 7. – С. 83-85.**

В статті проаналізований процес прогресивного розвитку прав, що формує такі правові цінності, які утворюють сферу правової культури. Саме правокультурність розглянута в монографії як необхідна умова розвитку правової культури, тоді як розвиток права – ширше поняття і може

здійснюватися як правокультурними суб'єктами, так і тими суб'єктами права, які мають дефектну правосвідомість і своєю діяльністю заперечують право.